Ministr Tejc škrtl program prevence korupce. Ten po dvou dekádách zaniká a s ním i státem podporovaná protikorupční právní pomoc

20.2.2026 - | Transparency International ČR

Pokusy osekat dotace pro expertní protikorupční organizace zde byly v minulosti několikrát. V roce 2019 za tehdejší druhé vlády Andreje Babiše (ANO), kdy byl program ještě pod Ministerstvem vnitra vedeným Janem Hamáčkem (tehdy ČSSD), zde bylo riziko snížení avizované celkové částky, k tomu však nedošlo.

Další snahy o snížení či zrušení programu jsme zaznamenali za ministra spravedlnosti Pavla Blažka (tehdy ODS), nakonec došlo jen na mírné snížení prostředků poskytnutých na boj s korupcí. Dodáme, že TI aktivně upozorňovala na Blažkův střet zájmů a jeho související kauzy.

TI i Oživení v rámci tohoto dotačního programu každý rok soutěžili o projekt běžící pouze 12 měsíců, a to zejména na bezplatné právní poradenství pro širokou veřejnost v oblastech souvisejících s korupcí jako uplácení, střety zájmů, manipulace s veřejnými zakázkami atd.

Ročně tak obě nevládní organizace obdržely stovky podnětů, například za rok 2025 šlo celkově o cca 500 podnětů. Ty jsou velmi často jediným a zároveň velmi cenným zdrojem informací. Také z nich častokrát vzešly jednotlivé kauzy, o kterých si můžete číst v médiích. Nejčastěji se na právní poradny obou organizací obracejí lidé zabývající se korupčními kauzami na lokální úrovni.

> Policie navrhla obžalovat odpadovou společnost AVE CZ pro trestný čin zkrácení daně ve výši 3,7 miliardy korun. Tuto kauzu iniciovala TI.
>
> Více se dočtete v naší aktualitě https://t.co/ImEsCHSm0r
>
> — Transparency International (@Transparency_CZ) June 20, 2025

Pro ilustraci, v případě TI se jedná o případy jako ROP Severozápad, manipulace se sportovními dotacemi na pražském magistrátu, či nekalé praktiky firmy AVE CZ v odpadovém byznysu.

Oživení v rámci poradny primárně pomáhá občanům, kteří se chtějí zapojit do dění ve svém městě – pomáhá jim získat informace, prosadit opoziční názory v radničních zpravodajích a zorientovat se ve veřejných zakázkách i v jednání zastupitelstva.

Některé podněty vedou k odhalení větších kauz a systémových problémů, často v oblasti veřejných zakázek například Korupční praktiky v dodávání zdravotnického materiálu nebo korupci při zadávání veřejných zakázek v Mladé Boleslavi.

TI a Oživení v rámci dotačního titulu pomohli vlastní prací ušetřit veřejným rozpočtům

doslova miliardy korun. Za dvacet let fungování obě organizace dohromady poskytly pomoc více než 20 000 lidem. V rámci projektu jsme také realizovali řadu bezplatných vzdělávacích kurzů pro studenty či úředníky.

„Zrušit tento dotační program považuji za mimořádné nestrategické rozhodnutí. Ministerstvo spravedlnosti v čele s Jeronýmem Tejcem tak definitivně připravilo občany o bezplatnou službu, která pomáhala aktivně řešit korupci na celostátní i regionální úrovni. Kauzy měly dopad a často poukázaly na systémové chyby, které je třeba řešit,“ vysvětluje David Kotora, výkonný ředitel TI.

Ministr škrtá bez konzultací

Velmi alibisticky pak působí slova, která ministr spravedlnosti Jeroným Tejc zaslal novinářům z Českého rozhlasu, kteří se ho dotazovali na zmíněné rušení financování nevládnímu sektoru.

„O případné podpoře lze uvažovat v rámci rozpočtu na rok 2027, ale pouze tehdy, pokud budou programy prokazatelně přínosné pro občany. Úkolem státu není financovat provoz neziskových organizací bez jasného dopadu na veřejnost.“

> Ministerstvo spravedlnosti letos nevypsalo čtveřici dotačních titulů, z nichž dlouhodobě čerpaly peníze neziskové organizace. Úspora se dotkne nejen protikorupčních organizací, ale i těch, které poskytují probační služby a pomáhají s prevencí kriminality.https://t.co/VeOYIAu98B
>
> — iROZHLAS.cz (@iROZHLAScz) February 15, 2026

„Snaha ministra Tejce vykreslit protikorupční organizace jako příživníky bez dopadu je ostudná. V TI jsme zvědaví, jak hodlá jeho resort zacelit bezplatné protikorupční právní poradenství pro širokou veřejnost. Stát sám službu neumí realizovat a díky nám ji měl možnost doposud relativně levně poskytovat,“ upozorňuje David Kotora.

Dodáme, že TI mimo jiné v roce 2023 bezplatně zapůjčila Ministerstvu spravedlnost doménu whistleblower.cz, na které doposud běží vládní kampaňové stránky týkající se ochrany oznamovatelů.

Zástupci TI i Oživení nad to pravidelně vystupovali na akcích pořádaných Ministerstvem spravedlnosti. Podíleli jsme se také na řadě odborných publikací pro tento resort v rámci protikorupčního programu, ať se již jedná o témata střetu zájmů nebo již zmíněné ochrany oznamovatelů.

„Program se každoročně vyhodnocoval, jeho přínos pro občany je tedy známý. Zároveň díky němu mohlo ministerstvo podporovat praktické naplňování zákonů a získávat data a informace z praxe. Speciální oblast pak tvoří ochrana oznamovatelů, kdy byla z programu podpořena komplexní pomoc v rámci Whistleblowing centra,“ komentuje předsedkyně Oživení Šárka Zvěřina Trunkátová.

Obě protikorupční organizace mají také zatím své zástupce v Radě vlády pro koordinaci boje s korupcí.

Vládní boj proti nepohodlným nevládním organizacím

Nynější zrušení programu nelze chápat jinak, než že jde v ruku v ruce s programovým prohlášením vlády Andreje Babiše (ANO), které se v něm na několika místech vymezuje proti nevládnímu sektoru, například:

„Zamezíme tomu, aby se veřejné peníze využívaly pro politický aktivismus. Neziskové organizace mohou prosazovat své politické názory, ale nikoli z peněz daňových poplatníků," stojí v programovém prohlášení.

Babišova vláda a samozvané protikorupční hnutí ANO dává programově jasně najevo, že se chce zbavit nepohodlných nevládních organizací, které mimo jiné řeší korupční kauzy a nekalosti samotných politiků. TI například aktivně upozorňuje na střet zájmů Andreje Babiše.

> Pane premiére @AndrejBabis, vaše opakované a dlouhodobé lži nezmění fakta:
>
> Střet zájmů jste nevyřešil.
>
> Jedná se o veřejný zájem.
>
> Ohrožujete české a evropské rozpočty kvůli vlastnímu soukromému zisku.@Transparency_CZ je protikorupční organizace.
>
> https://t.co/sqzSzG7nR3 pic.twitter.com/kwiKmkBf12
>
> — David Kotora (@david_kotora) February 16, 2026

Vládní koalice ANO, SPD a Motoristé chce umlčet kritiky tím, že jim omezí financování. Premiér sám se inspiruje dle maďarského a slovenského receptu, který cíleně ničí občanskou společnost.

V TI a Oživení jsme stále připraveni přijímat podněty ze strany občanů, budeme ale nuceni si vybírat do jakých konkrétních případů se z finančních a kapacitních důvodů pouštět, protože naše zdroje jsou limitované. Pokud nás chce široká veřejnost finančně podpořit, může tak učinit online ve prospěch Transparency či Oživení.

https://www.transparency.cz/ministr-tejc-skrtl-program-prevence-korupce-ten-po-dvou-dekadach-zanika-a-s-nim-i-statem-podporovana-protikorupcni-pravni-pomoc